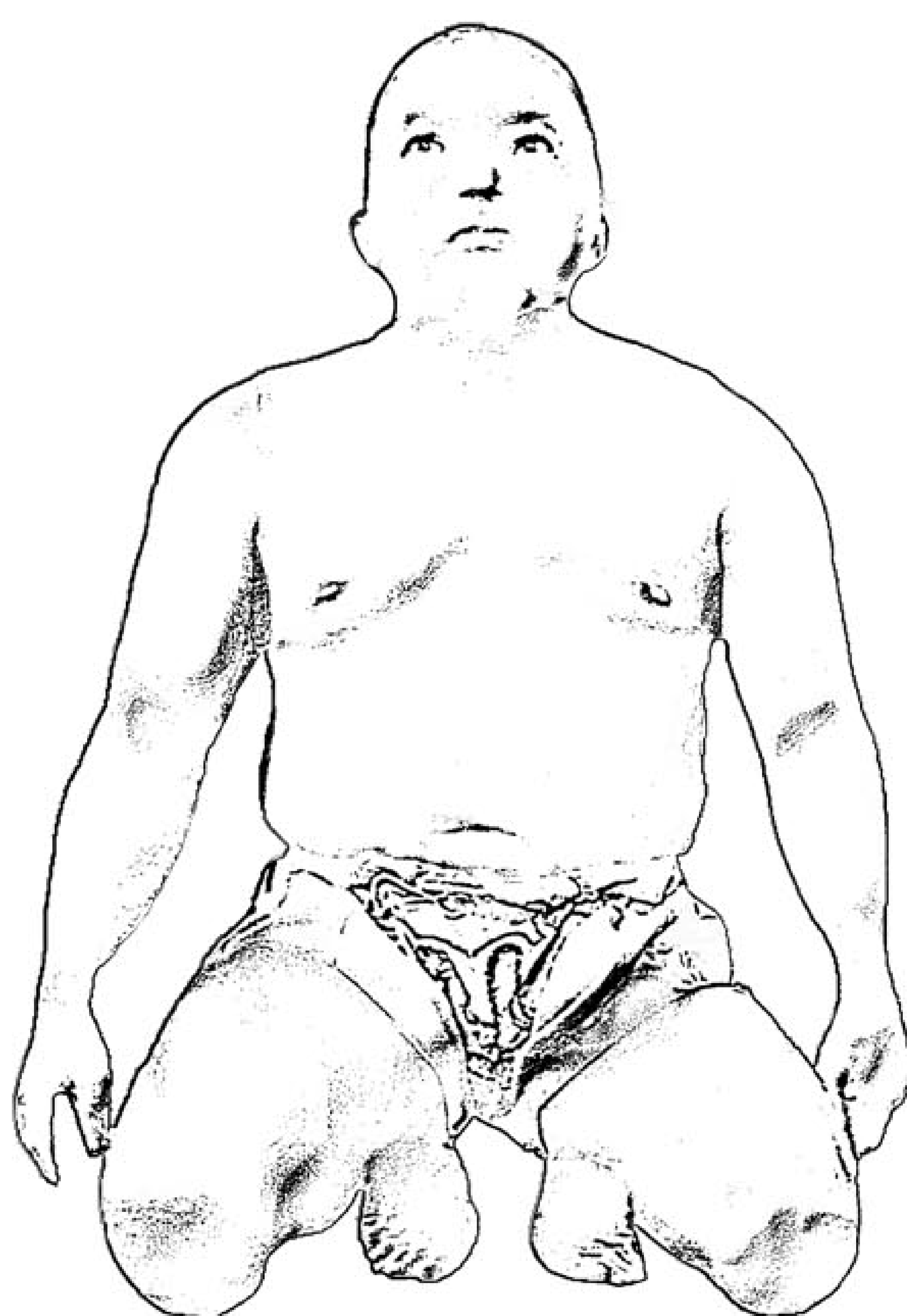
ภาคผนวก

เนื้อหาความหมายเบื้องหลังบทร้อยกรอง
โปรดใช้วิจารณญาณ

๑. อ้วนดำรำพัน

กลอนบทนี้ไม่ใช่กลอนบทแรกที่แต่งขึ้น แต่เป็นกลอนที่ต้องการบอกว่าเป็นมือใหม่ทางด้านนี้ โดยได้หยิบโน่นผสมนี่จากคำสอนของพระอาจารย์ต่าง ๆ ที่เคยอ่าน/ฟังท่านเทศน์จากไฟล์ MP3 หรือจำมาจากเน็ต รวมถึงหนังสือต่าง ๆ เอามาตั้งเป็นใจความหลักเพื่อขยายความตามประสบการณ์ที่มีต่อไป

ตัวฉันเป็นตัวแทนของคนธรรมดา ๆ ทั่วไป ที่มี รัก โลภ โกรธ หลง และประสบกับโลกธรรม ๘ (ลาภ เสื่อมลาภ ยศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์) จนเหมือนจะคิดได้ในบางขณะ แต่ส่วนใหญ่จะออกทางหลงมากกว่า เรื่องราวประสบการณ์ทั้งที่รับตรงกับตัวเอง หรือรับฟังมาเหล่านั้น ถูกนำมาเล่าสู่กันฟังในรูปบทร้อยกรองเล่มนี้

ขณะที่อยู่ในช่วงโควิด 19 (๑๓ เม.ย. ๖๓) ... ไม่ได้ออกจากบ้านไปไหน ... เลยได้นำบทกลอนเหล่านั้นทยอยทำลงยูทูป และเริ่มทำเป็นรูปเล่มเมื่อ ๒ ต.ค. ๖๓

๒. ปณิธานในสายลม

เป็นกลอนบทแรกที่แต่งขึ้น โดยนำคำเทศนาเกี่ยวกับ"ตัวกู-ของกู" ของท่านพุทธทาส ที่เคยได้รับรู้ครั้งแรกจากการอ่านหนังสือคู่มือมนุษย์ เป็นจุดตั้งต้น

คนเราประกอบด้วย กายกับจิต
* กายประกอบขึ้นมาจากธาตุสี่: ดิน น้ำ ลม ไฟ (บางครั้งจะรวมถึงธาตุอากาศหรือช่องว่าง เป็นธาตุที่ห้าเข้าไปด้วย) ส่วนประกอบของกายจึงเป็นสิ่งที่ยืมธรรมชาติมาใช้เพียงชั่วคราว เมื่อถึงเวลา ซึ่งไม่รู้เมื่อไร ก็ต้องคืนไป ไม่ยอมให้คืนก็ไม่ได้
* จิต ประกอบด้วยอาการ เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ หากไม่มีจิต กายจะเปรียบเสมือนก้อนเนื้อ ทำอะไรไม่ได้

ความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปของกายและอาการของจิต (ขันธ์ ๕) เป็นธรรมดาของธรรมชาติ จึงไม่ควรไปยึดไว้ ... โลกธรรม ๘ เป็นสิ่งธรรมดาที่เกิดขึ้นบนโลก ไม่ควรเอาจิตยึดติดทั้งนั้น ให้รู้ว่ามีเกิดขึ้นและเสื่อมไปเป็นธรรมดา ... อดีตคือปัจจุบันที่ผ่านไปแล้ว อนาคตคือปัจจุบันที่ยังมาไม่ถึง อย่าไปสนใจหรือกังวลมากจนเกินควร หน้าที่เราคือทำปัจจุบันนี้ให้ดีที่สุด ... การได้โอกาสเกิดมาแล้วในชาตินี้ หากจิตยอมรับได้ว่ากายไม่ใช่เราของเรา ก็ถือว่าคุ้มค่าพอสมควรกับการเกิดมาแล้ว จนปล่อยวางจิตได้ในที่สุดก็หมดสิ้นการเวียนว่ายตายเกิด

๓. ใช้กิเลสให้เกิดประโยชน์

กลอนบทนี้มาจากคำสอนของหลวงพ่อพุธ ฐานิโย ที่ว่าด้วย การใช้กิเลสให้เกิดประโยชน์ ... เมื่อเราไม่สามารถตัดกิเลสได้โดยเด็ดขาดแล้ว ก็ใช้ให้เกิดประโยชน์เลยจะดีกว่า แต่ต้องมีสติคอยควบคุม ไม่ให้หลง ไม่ให้เกินเลย จนผิดศีลหรือผิดกฎหมายของสังคมไป

หลักเกณฑ์สำคัญที่ช่วยตัดสินว่าใช้กิเลสเกินขอบเขตหรือไม่ คือ ศีลห้า หากไม่ผิดศีลห้าแล้ว จะไม่ผิดกฎหมายบ้านเมืองไปด้วย บางคนอาจมีอาชีพที่ต้องผิดศีลข้อ ๑ อยู่ ให้ถือศีลกับระดับคนไปก่อน คือ ไม่ทำร้าย ไม่หลอกลวงคน เมื่อมีโอกาสจึงทำให้สมบูรณ์มากขึ้นต่อไป

การมีศีล คือ จุดเริ่มต้นของการปฏิบัติธรรม

๔. คิวเขา คิวเรา

กลอนบทนี้แต่งขึ้นหลังจากไปร่วมงานศพมาแล้วหลายครั้ง ...

ได้สังเกตุเห็นว่า พวกเด็ก ๆ ตอนที่อยู่ในงานศพนั้น มักจะวิ่งเล่นไปทั่วศาลา เหมือนเป็นงานรื่นเริง ... พวกโตขึ้นหน่อย จะนั่งอยู่ห่าง ๆ คุยแข่งกับพระด้านหลังห้อง ... พวกที่เริ่มทำงานขยับนั่งแถวกลาง ๆ เพื่อคุยกับเพื่อนได้รอบตัว ... พวกที่ดูจะมีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้บริหารระดับต้น ก็จำใจนั่งแถวหน้า คุยกันเบา ๆ บ้างเหล่มองลูกน้องที่คุยกันเสียงดังด้านหลัง ... พอมีตำแหน่งสูงขึ้นอีก บ้างยกระดับเป็นตัวแทนเจ้าภาพ ได้เลื่อนระดับไปนั่งโซฟาหรือเก้าอี้รับรองด้านหน้า ไม่รู้จะคุยกับใคร ...

เมื่ออายุมากขึ้น จะขยับไปด้านหน้า เรื่อย ๆ ๆ จนได้มีโอกาสทิ้งกายนอนชิดผนังแถวหน้าสุด พระสวดอย่างไร ไม่รู้ไม่ชี้ ในขณะที่จิตละร่างนั้นไปอยู่ในสถานะใหม่ สถานที่ใหม่ หรือเวียนวนชมแขกผู้มาร่วมงาน แต่คุยกับใครในนั้นไม่ได้เลย..

จะไปเกิดใหม่อย่างไรนั้น เป็นเรื่องของอนาคต ปัจจุบันขณะที่ร่างกายยังแข็งแรง ควรเจริญสติให้มากขึ้น เมื่อสติดี จะช่วยให้จิตพัฒนาขึ้นด้วย ยอมรับความเป็นไตรลักษณ์ของสรรพสิ่งจนจิตไม่ยึดติด แค่รู้ วาง แล้วว่างไป

๕. ชีวิตนี้น้อยนัก แต่สำคัญยิ่ง

กลอนบทนี้มาจากหนังสือของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่สอนว่าชีวิตนี้น้อยนัก แต่สำคัญยิ่ง คือ น้อยนักเมื่อเทียบกับหลาย ๆ อดีตชาติที่ผ่านมา แต่เป็นชีวิตที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นชีวิตปัจจุบันที่มีโอกาสยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น เพื่อเข้าสู่นิพพาน ไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดอีกในที่สุด

เราจึงควรพัฒนาจิต ในสองลักษณะ คือ
- การทำจิตให้สงบ เป็นสมาธิไม่ให้จิตฟุ้งซ่านออกนอกกาย กำหนดจิตให้อยู่ในอารมณ์เดียวเป็นการปฏิบัติสมถะกรรมฐาน ช่วยเสริมสร้างกำลังให้จิต ถ้าทำได้ถึงอุปจารสมาธิ อันเป็นระดับสมาธิก่อนเข้าสู่ ฌาณ ๑ จะเหมาะสมต่อการทำวิปัสสนามากที่สุด

- การรู้ไตรลักษณ์ คือ การที่จิตเห็นจริงซึ่งไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) ว่าเป็นธรรมดาของสรรพสิ่งทั้งหลาย เข้าถึงได้จากการทำวิปัสสนากรรมฐาน คือ คิดพิจารณาให้รู้แยบคายในธรรมดาของชีวิตหรือขันธ์ ๕ ที่ไม่พ้นเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป นั่นเอง

๖. ใฝ่รู้ ต้องเลือกเรียน

กลอนบทนี้ มาจากคำสอนของหลวงพ่อชา สุภัทโท ที่สอนว่า ... ทางโลก เรียนได้ไม่รู้จบ แต่ทางธรรม เรียนจบได้ ตัดกิเลสตัณหาได้ จนถึงขั้นหลุดพ้นวัฏสงสารในที่สุด เราเรียนรู้ทางโลกมามากแล้ว ควรหันมาเรียนรู้จิตใจตนเองบ้าง ที่ว่าเรียนรู้จิตใจตนเองในที่นี้ หมายถึง การตามรู้อาการของจิตนั่นเอง

ร่างกายประกอบด้วย กายกับจิต หากไม่มีจิต กายก็เป็นเพียงก้อนอะไรสักก้อนอย่าง ... หากไม่มีกาย จิตก็ไม่อาจทำอะไรได้ เมื่อจิตกับกายรวมเข้าด้วยกัน จิตจึงสั่งให้กายทำอะไรต่าง ๆ

การตามรู้อาการของจิต คือ การตามรู้ว่าจิตไปรู้อะไรบ้างตามอายตนะต่าง ๆ เช่น
- ตามรู้ว่าจิตไปรู้การเคลื่อนไหว/การรับรู้ทางรูปขันธ์ ทั้งตา หู จมูก ลิ้น และสัมผัสทางกาย โดยรู้ให้ทันในปัจจุบัน
- ตามรู้สิ่งที่จิตไปรู้ทางใจ อันได้แก่ โลภ โกรธ หลง เผลอ คิด สุข ทุกข์ ฟุ้งซ่าน รำคาญ หนาว ร้อน สบาย เป็นต้น โดยตามรู้ทันทีหลังจากเกิดความรู้สึกดังกล่าวขึ้นมา

การตามรู้เช่นนี้บ่อย ๆ ช่วยให้สติเกิด ทำให้รู้ได้ไวขึ้น จิตจะเห็นว่ากายกับจิต จนถึง ขันธ์กับจิต เป็นคนละส่วนกัน จะเห็นไตรลักษณ์ การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เมื่อรู้แล้ว ปล่อยวาง จะละการยึดติดได้ในที่สุด

๗. คนงามเพราะหนัง

กลอนบทนี้เขียนขึ้นหลังจากนก (น้องรักคนหนึ่ง) พาไปกราบสรีระสังขารหลวงปู่บุดดา ที่วัดกลางชูศรีเจริญสุข แล้วได้เห็นคำสอนใต้ภาพหลวงปู่ เขียนว่า “กายเดียว จิตเดียว หนังแผ่นเดียว เรียนเท่านี้ไปนิพพานได้” และคำสอนที่ว่า“ไม่ว่าจะมองร่างกายที่ส่วนไหน ก็แลเห็นแต่ขี้เต็มไปหมด ... ขี้ตา ขี้หู ขี้มูก ขี้ฟัน หรือขี้ไคล”

ร่างกายประกอบด้วย กายกับจิต ที่เห็นว่าใครสวย/หล่อ หรือต้องราคะจริตของเรา ก็เป็นเพราะแผ่นหนังบาง ๆ แผ่นเดียวที่ห่อหุ้มกายไว้นั้น เพียงแค่ลอกหนังนั้นออก ความสวยความงาม ราคะตัณหาทั้งหลายคงเกิดขึ้นไม่ได้เลย

* ส่วนกาย ให้รู้ว่าเป็นเพียงการรวมตัวขึ้นชั่วคราวของธาตุสี่ มีเสื่อม ดับ ไปเป็นธรรมดา ไม่ใช่เราของเรา บังคับไม่ได้ จึงไม่ควรไปยึดติดกับรูปกาย

* ส่วนจิต ซึ่งมักจะไม่อยู่นิ่ง คิด รับรู้ ปรุงแต่งตามอารมณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบกับอายตนะ ต้องพิจารณาให้รู้ว่าอาการที่เกิดกับจิตเหล่านั้น ไม่เที่ยง แปรไปเป็นธรรมดา อย่าไปยึดติดกับอาการเหล่านั้น เพียงรู้แล้ววาง ... ในที่สุด แม้กระทั่งจิตเอง ก็อย่ายึดไว้

๘. เขาเรียกฉันว่านก

กลอนบทนี้ ดัดแปลงมาจากพฤติกรรมของนกกางเขนบ้าน
ที่มาทำรังอยู่หน้าบ้านเป็นประจำ

เพราะเห็นว่าแถวบ้านมีนกกางเขนบ้านอยู่เยอะ จึงทำบ้านนก หลายหลังแขวนไว้ตามปูนหน้าบ้าน ได้สังเกตดูตอนนกจับคู่กันใหม่ ๆ ทั้งสองตัวจะช่วยกันเลือกบ้าน โดยลองเข้าไปนั่งด้านใน บินเข้าบินออกกันหลายรอบ จนได้บ้านที่ถูกใจในที่สุด

จากนั้นจะช่วยกันคาบใบหญ้าแห้งเอาไปสานทำรังในบ้านนั้น เมื่อวางไข่ตัวเมียจะกกไข่ในรัง ตัวผู้จะคาบอาหารมาป้อน เมื่อลูกออกมา จึงช่วยกันหาอาหารและคอยไล่กระรอกกระแต ที่มาป้วนเปี้ยนแถวรัง แต่จะกลัวคน ไม่ยอมบินเข้ารังเมื่อฉัน อยู่ใกล้ ๆ แถวนั้น บ้างครั้งถึงกับคายหนอนทิ้ง เฝ้ารอเข้ารัง หลังจากฉันเดินห่างออกจากรังนั้นไปสักระยะหนึ่งแล้ว

ลูกนกที่รอดจนบินได้กล้าแข็ง มักเหลือเพียงหนึ่งหรือสองตัว เท่านั้น หลายตัวจากไปก่อนออกจากไข่ (เป็นไข่ลม ไม่ฟักเป็นตัว) บางตัวออกจากไข่มาไม่นานก็ตาย บางตัวตกจากรังลงมาตาย บ้างก็โดนแมวคาบไป ... แต่หากตายในรัง พ่อแม่นกคงคาบไป ทิ้งที่อื่น ส่วนขี้นกจะไม่มีให้เห็นในรังเลย พ่อแม่นกคงกินเข้าไป เพื่อทำความสะอาด ... บางครั้งก็สงสัยว่าชีวิตนก ชีวิตฉัน ใคร สุขทุกข์มากกว่ากัน

๙. ตัดแค้นข้ามชาติ

กลอนนี้มีจุดเริ่มมาจากภาพที่ฉันวาดขึ้นเอง โดยนำอารมณ์ที่ได้รับจากเพลงเดือนเพ็ญ มาเป็นจุดตั้งต้น ประกอบกับ คำเทศนาของ หลวงพ่อพุธ ที่ว่า ให้ถือศีล ๕ เป็นหลักในการดำเนินชีวิต หากมีอาชีพที่ต้องทำร้ายสัตว์ ก็อย่าผิดศีลกับคน คือ อย่าฆ่าเบียดเบียน ทำร้าย หลอกลวงคน หรือลักขโมย เป็นการถือศีล ๕ ในระดับคน ... เมื่อถือศีลในระดับนี้ได้แล้ว จะยกระดับไปถือศีลแบบเต็มได้ในที่สุด

กรรมดี กรรมชั่ว จะต้องส่งผลในที่สุด ... ชีวิตฉันก็เคยได้เจอมาบ้าง เมื่อมีใครบางคนไม่รู้จักมาก่อนเข้ามาช่วยเหลือ หรือแก้ปัญหาบางอย่างให้ แล้วจากไป ไม่เจอกันอีกเลย หรือไปพลาดท่าให้คนบางคนหลอกลวงแบบง่าย ๆ ... ทำไมบางคน เห็นหน้าเป็นครั้งแรก ก็ชอบหรือชังได้ ... ฉันคิดว่าอาจเกิดจากเหตุ ปัจจัยต่าง ๆ ในอดีต ที่ได้ทำร่วมกันมาก็เป็นได้ที่ส่งผลในปัจจุบันนี้

นอกจากนี้ผลเกิดจากเหตุ จะดับผลได้ ต้องดับเหตุก่อน พึงละวางการก่อเหตุที่ไม่ดีหรือผิดศีล อันจะเป็นพันธะผูกพันข้ามภพชาติสืบไป และเร่งสร้างกรรมดีให้มาก เพื่อไม่ให้กรรมชั่วที่ส่งผลช้ากว่า ตามได้ทัน

๑๐. หน้ากากใจ

บทกลอนนี้เกิดขึ้นหลังจากนึกถึงใจความสำคัญตอนหนึ่งของหนังสือ (จำชื่อไม่ได้แล้ว) ที่กล่าวว่า “ให้ปฏิบัติต่อคนทุกคนเหมือนกัน โดย ปฏิบัติต่อคนแต่ละคนต่างกัน”

แต่หากถือหลักว่า "อย่าสวมหน้ากากเข้าหากัน" ... คงจะเป็นไปไม่ได้เลยในทางปฏิบัติของปุถุชนทั้งหลาย แน่นอนว่าจะคุยกันได้ไม่นาน เมื่อแต่ละคนมีอะไรก็พูดออกมา โดยไม่ได้ปิดบังความรู้สึกภายในเอาไว้เลย ...

เป็นการสวมเข้าไว้กับใจ ซึ่งหลายคนทำกันอยู่แล้ว ทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ... ฉันจะสามารถทำได้ตามนั้นอย่างสมบูรณ์ถ้ารับรู้ถึงจิตใจของเขา ซึ่งไม่ง่ายเลย จิตใจฉันเองเป็นอย่างไรยังไม่เข้าใจแน่ชัดเลย

๑๑. มันแค่นี้เอง

เราอาจเคยนึกโกรธใครบ้างคนที่เคยหลอกลวงเรา ... ไม่รู้ว่าเขาจะรู้สึกอย่างไรเมื่อเจอเราอีกครั้ง แต่ที่แน่ ๆ รู้ว่าใจเราเป็นทุกข์ไม่นิ่ง ... หากแก้ไขอะไรไม่ได้แล้ว ก็อย่าติดอยู่กับทุกข์นั้น แต่ให้ระวังมากขึ้นอย่าพลาดซ้ำสอง ... เมื่อใดที่ตระหนักรู้ได้ จะรู้สึกโล่ง ... แค่นั้นเอง

โคลงของท่านเจ้าคุณนรรัตนราชมานิต วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพฯ น่าจดจำเป็นอย่างยิ่ง ...

ผิดหนึ่งพึงจดไว้ ในสมอง
เร่งระวังผิดสอง ภายหน้า
สามผิดเร่งคิดตรอง จงหนัก เพื่อนเอย
ถึงสี่อีกทีห้า หกซ้ำอภัยไฉนฯ

กลอนบทนี้ เขียนขึ้นหลังจากไปร่วมงานศพพี่คนหนึ่ง คนที่ฉันเคยไว้ใจ อาสาติดต่อเรื่องราวบางอย่างให้ แต่นำไปหาประโยชน์เข้าตัว เมื่อรู้ฉันจึงเก็บไว้เป็นปมในใจมานาน ยามใดที่จำเป็นต้องผ่านแถวบ้านเขาหรือทุกครั้งที่เจอหน้า ความรู้สึกดังกล่าวผุดขึ้นมาคอยย้ำเตือนเสมอ แม้พยายามกลบเกลื่อนทำให้เป็นปกติ แต่ระอุอยู่ภายในทุกครั้ง ในที่สุดเพิ่งรู้ตัวในวันงานนั้นเอง ว่าไม่ควรไปยึดติดกับเรื่องนั้น ๆ เลย ฉันคงเคยทำกับเขามาก่อนในอดีตชาติ เมื่อวางไปจะได้ไม่ผูกปมกันต่อ

๑๒. ใส่บาตรรับพรปีใหม่

บทกลอนนี้แต่งขึ้น เพื่อให้ตระหนักว่าใส่บาตรเพื่ออะไร? บ่อยครั้งก่อนหน้านี้ เมื่อฉันใส่บาตรก็มักจะขอให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีอายุยืนยาวนาน ... แต่จากคำสอนของพระอาจารย์ต่าง ๆ ทำให้เข้าใจว่าการใส่บาตรเป็นการทำทานอย่างหนึ่ง เพื่อลดความตระหนี่ลง แต่หากใส่บาตรเพื่อหวังลาภ ยศ แล้วจะผิดวัตถุประสงค์ไป

ทานที่ให้นั้น จะส่งผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่า
- ของที่ให้ทานเป็นของที่ได้มาด้วยความบริสุทธิ์ หรือของที่ลักขโมยมา?
- ผู้รับทานเป็นผู้มีคุณธรรมสูงเพียงใด?
- ผู้ให้ทานเป็นผู้มีความคุณธรรมเช่นไร?
- ผู้ให้ทานมีใจเลื่อมใสในกาลทั้ง ๓ คือ ก่อนให้มีใจยินดี ขณะกำลังให้มีใจเลื่อมใส และหลังจากให้แล้วมีใจเบิกบาน หรือไม่ เพียงใด?

บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ อันเป็นหลักแห่งการบำเพ็ญบุญหรือทางมาแห่งบุญ ได้แก่ บุญที่เกิดจากการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา อ่อนน้อมถ่อมตน ขวนขวายในกิจที่ชอบ อุทิศส่วนบุญ อนุโมทนาบุญ ฟังธรรม แสดงธรรม และทำความเห็นให้ตรง

อ้างอิง: http://119.46.166.126/self_all/selfaccess8/m2/222/lesson4/web4.php

๑๓. ปีหน้ามีเพื่อดีขึ้น

บทกลอนนี้แต่งขึ้น เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๒ โดยนึกถึงกลอนของท่านพุทธทาส “... ปีใหม่มี เพื่อดีขึ้น กว่าปีเก่า ...” และเสริมด้วยการตั้งปณิธานที่จะทำในปีใหม่ โดยทบทวนจากปีที่กำลังจะผ่านไป ได้ทำอะไรบ้างที่ดี หรือไม่ดี อะไรควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อะไรควรละเลิกไป ... จะนึกออกได้ ก็ต่อเมื่อได้ไปทบทวนจากบันทึกประจำวัน

ฉันจดบันทึกประจำวันเอาไว้เสมอ ทั้งเรื่องผลงาน เหตุการณ์สำคัญ ไปที่ไหน หรือทำอะไรบ้างที่นอกเหนือจากงานประจำที่ต้องทำอยู่แล้ว ... บ่อยครั้งที่กลับไปเปิดบันทึก หาประเด็นบางอย่าง เพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ทุกปลายปีจะกำหนดปณิธานว่าจะทำอะไรในปีหน้า เช่น จะศึกษาธรรมะให้มากขึ้น อย่างน้อยในแต่ละวันต้องได้ฟังพระเทศน์สักครั้ง ตั้งเป้าหมายจะทำสิ่งใหม่ หรือแก้ไข/ต่อยอดสิ่งเก่าที่ยังทำไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์

ทั้งนี้ ปีเก่า ปีใหม่ อยู่ที่คนกำหนดขึ้นเพื่อการอ้างอิงระหว่างกันเป็นเพียงมายา แต่โลกซึ่งเคลื่อนที่ไปเรื่อย ๆ ในอวกาศ ไม่ได้สนใจอะไรในเรื่องนี้เลย ... โลกหมุนไป เวลาก็ผ่านไป วันนี้ฉันทำอะไรอยู่?

๑๔. อารมณ์วันไหว้

กลอนบทนี้ แต่งขึ้นเมื่อนึกถึงอารมณ์ของทางบ้านที่เกิดขึ้นในวันไหว้ตรุษจีนและสาร์ทจีน

บรรพชนของคนไทยเชื้อสายจีนได้กำหนดวันนี้ขึ้นมา เป็นกุศโลบายให้พ่อ แม่ พี่ น้อง และญาติทั้งหลาย ได้มาพบเจอกันทานอาหารดี ๆ ร่วมกัน ได้ย้อนระลึกถึงช่วงเวลาในวัยเด็ก ได้เจอะเจอลูกหลานสมาชิกใหม่ในครอบครัว ได้กราบไหว้ทำอาหารอุทิศบุญกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

๑๕. สำคัญที่ใจ

กลอนบทนี้ แต่งขึ้นเพื่อระลึกช่วงเวลาที่ฉันได้ไปเรียนว่ายน้ำตอนอายุมากแล้ว และฝึกจนสามารถว่ายน้ำอย่างถูกหลักแบบต่อเนื่อง ได้นานถึงครึ่งชั่วโมงเป็นครั้งแรก รู้สึกว่าเหนื่อยแต่ก็รู้สึกประทับใจ

เมื่อเชื่อว่าทำได้ ก็จะทำได้ ... คนอื่นทั่ว ๆ ไปทำได้ แล้วทำไมฉันจะทำไม่ได้ ... เพียงหวังเป็นแรงใจให้กับเพื่อน ๆ ทุกคนได้ตั้งใจฟันผ่าอุปสรรคต่าง ๆ ให้ผ่านพ้นไปได้

๑๖. ค่าของคน

บทกลอนนี้ นึกถึงวันหนึ่งที่ฉันขับรถไปที่ทำงานแล้ว รปภ. ทำความเคารพทั้งเข้าทั้งออก ทำเอาฉันหลงยินดียกมือตอบรับทุกครั้ง จนรู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญขึ้นมาบ้าง แต่มารู้ความจริง ในวันที่ไม่ได้เอารถไป เมื่อเดินผ่านป้อมยาม รปภ. มองดูเฉย ๆ ... ทำให้ฉันคิดว่าพวกเขาน่าจะทำความเคารพรถมากกว่าคนเป็นแน่

ทุกวันนี้คนเราถูกประเมินจากการแต่งกาย หน้าตา เงินทอง บัตรพลาสติก หรือเครื่องประดับ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัตถุนอกกายมากกว่าสิ่งที่อยู่ภายในตัว หรือคุณค่าของความเป็นคน เพราะสิ่งภายนอกเหล่านั้น สังเกตได้ง่ายกว่า ส่วนสิ่งภายในต้องใช้เวลา ... นี่คือความจริงที่ต้องยอมรับกัน ...

อีกครั้งหนึ่งที่ฉันประสบด้วยตัวเอง ตอนเดินเข้าไปใช้บริการธนาคารในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง การแต่งตัวปอน ๆ กับแต่งตัวดีสักหน่อยจะได้รับการต้อนรับในช่วงเวลาแรกพบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทีเดียว โดยเฉพาะกับพนักงานที่ไม่รู้จักฉันมาก่อน ... อย่างไรก็ตามฉันคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่พนักงานจะมีใจโน้มเอียงให้เลือกปฏิบัติต่อภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจนมากกว่า จึงไม่ได้ถือสาอะไร รู้แล้ววางไปก็ไม่หงุดหงิดใจ

๑๗. ออกกำลังกาย-จิต

กลอนบทนี้เกิดขึ้นหลังจากได้ฟังคำเทศนาของหลวงพ่อชา ที่ว่า "...กายกับจิตต่างกัน โดยหากจะทำให้ร่างกายแข็งแรง ต้องออกกำลังกาย ... แต่จะให้จิตมีพลัง ต้องทำให้จิตสงบ..."

ออกกำลังจิต ทำได้ด้วยการทำสมาธิ ให้ระลึกพุทโธไว้ในใจ อาจสำทับด้วยการรู้ลมหายใจเข้า-ออก ด้วย ซึ่งมีหลายวิธี การให้เลือกปฏิบัติตามถนัด ... พลังจิตจะเพิ่มพูนมากขึ้น เมื่อจิตมีความสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน แต่ยังคงมีความรู้ตัวอยู่

วิธีการไม่สำคัญเท่าความสม่ำเสมอ เพื่อสะสมพลังจิตไป เรื่อย ๆ ทุกวัน จะสงบเมื่อไหร่ก็เมื่อนั้น หน้าที่เรามีเพียง ทำสมาธิ ... ความสงบของจิตเมื่อถึงเวลาก็เกิดขึ้นได้เอง ฉันไม่ค่อยได้ออกกำลังจิตสักเท่าไหร่นัก เพียงแค่คิดแล้วเฉย

๑๘. ภูเก็ตบ้านเรา

หลังจากจบ ป.๔ ที่ภูเก็ต ฉันย้ายไปอยู่ ระนอง กรุงเทพฯ และนนทบุรี ตามลำดับ จะกลับไปที่นั่นอีกครั้งเฉพาะช่วง เชงเม้งหรือช่วงกินผักเท่านั้น ไปถึงก็หาอาหารพื้นเมือง ทานกัน ซึ่งที่อื่นไม่มีขาย

กลอนบทนี้ แต่งตามเรื่องราวสมัยเด็กของฉัน ที่บางครั้งตื่นแต่เช้าเดินไปจ่ายตลาดกับอาหม้า บ่อยครั้งที่หัวไปชนกับขอบหน้าต่างบ้านเรือนข้างทาง เจ็บปวดมาก ยังจำความรู้สึกได้จนทุกวันนี้ในขณะที่ตามองไปที่อื่นหรือมัวระวังฝาปูนครอบคูน้ำตามแนวฟุตบาทริมถนน ที่หลายแผ่นไม่เรียบเสมอกัน เวลาเดินผ่านจะมีเสียงก๊อบแก๊บตลอดเวลา และนึกถึงตอนที่นอนกับหม้าบนเตียงเหล็ก กางมุ้ง ยกสูงขึ้นจากพื้นประมาณหนึ่งเมตร ฉันนอนอยู่ด้านนอก ยังนึกไม่ออกว่าทำไมนอนด้านนอก ... วันหนึ่งตกเตียง ทำเอาเลือดกำเดาไหล ... จากนั้นถูกย้ายไปนอนด้านในติดผนังแทน

หน้าบ้านแทบทุกหลัง จะมีรังนกนางแอ่นอยู่ ฉันเห็นทุกเช้าฝูงนกจะบินออกไปหากินและกลับช่วงเย็นเป็นภาพที่ชินตา ... สมัยนั้นไม่มีตู้เย็น อาหารที่ทานเหลือเก็บเข้าตู้กับข้าว เศษอาหารก็ทิ้งลงถัง (ทุ้งพู้น) รอคนมาเก็บไปเลี้ยงหมู อาหารสดทำกินให้หมดไปวัน ๆ แล้วออกจ่ายตลาดทุกเช้า ... ร้านอาหารมีอยู่บ้างไม่มากนักและทำทานกันเองในบ้านมากกว่า

ในสมัยนั้นยังมีต้นมะพร้าวสี่ยอดอยู่ในสวนมะพร้าวแถวหาดราไวย์ เวลานั่งรถผ่านก็มักมองเข้าไปดู ก่อนนั้นต้นนี้อยู่ปะปนกับมะพร้าวต้นอื่น มองเห็นได้ยาก แต่พอเริ่มดังมีนักท่องเที่ยวสนใจมากขึ้น เจ้าของก็ปราบพื้นที่ข้างเคียงให้เห็นต้นมะพร้าวสี่ยอดได้ชัดเจนขึ้น แล้วล้อมรั้วเล็ก ๆ ไว้รอบต้น ภายหลังได้ข่าว (ไม่แน่ใจว่าจริงหรือเปล่า แต่เล่ากันสมัยเด็ก) ว่าถูกฟ้าผ่า เหลือไว้เพียงเรื่องเล่า

เวลาออกไปไหน ก่อนกลับเข้าบ้าน พ่อมักพาไปวนสะพานหิน หนึ่งรอบก่อนเสมอ เหมือนเป็นทางผ่าน ... สุดเขตแดนสะพานหินสมัยนั้นอยู่ที่อนุสาวรีย์หอย (อนุสาวรีย์หลัก ๖๐ ปี) ที่ฉันมักไปเล่นสไลเดอร์ (รูดหอย) กันสนุกสนาน เด็กในเมืองสมัยนั้นต้องประทับรอยก้นไว้แล้วทุกคน ... แต่สมัยพ่อฉันเป็นหนุ่ม สุดเขตแดนจะอยู่แถวด่านตรวจคนเข้าเมืองเท่านั้น

สมัยเด็ก คนต่างถิ่นจากจังหวัดอื่นหรือจากประเทศเพื่อนบ้านยังไม่ค่อยมากนัก ตั้งแต่แถวบ้านยาวไปถึงตลาดสด ผู้คนรู้จักกันหมดว่าเป็นใคร ญาติใคร ลูกหลานใคร ... มายุคนี้คนต่างถิ่น คนต่างชาติเยอะมาก อาหารพื้นเมืองหลายอย่างให้คนต่างชาติทำแล้ว รสชาติไม่เหมือนเดิม ... ความสนใจหาอาหารพื้นเมืองทานก็หมดไป ... ช่วงวัยเด็กซาลาเปาภูเก็ตอร่อยมาก ลูกใหญ่ ไส้หมูโชว์ไข่ต้มให้เห็นอย่างชัดเจนตรงกลางลูกเอาไว้หยอดน้ำจิ้ม ตอนอยู่ระนองไม่ได้คิดซื้อหาซาลาเปาที่นั่นมาทานเลย เพราะรู้สึกว่าที่ภูเก็ตรสชาติดีกว่ามาก แต่ตอนนี้ซาลาเปาทับหลีดังมาก ๆ ของภูเก็ตเงียบหายไป ...

เมื่อนึกถึงเรื่องราวของคนต่างถิ่น ก็ทำให้คิดได้ว่าตาของฉันก็มาจากเมืองจีน ตั้งรกรากที่ภูเก็ต ฉันก็ไม่ได้นึกว่าตัวเองเป็นต่างด้าว แต่เป็นคนภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน

๑๙. อุดมการณ์ของเบี้ยในกระดาน

กลอนบทนี้มาจากประสบการณ์ของเด็กที่เรียนจบปริญญาตรีใหม่ ๆ คนหนึ่ง ซึ่งอาจจะเหมือนกับอีกหลายคนที่มีอุดมการณ์จะใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ของชาติ จึงเลือกทำงานกับองค์กรของรัฐด้วยเห็นถึงความมั่นคงในอาชีพ และเพื่อการพัฒนาองค์กรนั้น ๆ แทนที่จะเอาความรู้ไปสร้างความเจริญให้กับบริษัทต่างชาติ ...

แต่เมื่อเขาทำงานไปในระยะเวลาหนึ่ง อุดมการณ์อาจถูกกลืนกินกลายเป็นคนที่ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม สบาย ๆ ไหลตามน้ำไปวัน ๆ แต่อาจนับว่าเป็นความโชคดีของเขาก็ได้ หากไม่ทำอะไรให้องค์กรเสียหายร้ายแรง ก็ไม่มีใครไล่เขาออกได้ แต่เด็กที่รับกับสภาพแบบนั้นไม่ได้ จะไม่อาจทนว่ายทวนน้ำไปได้นานนัก เมื่อพบเห็นรอยรั่วหลายจุดในองค์กร ทั้งผู้บริหารระดับสูงถูกนักการเมืองครอบงำ จนแน่ใจว่าผลงานที่ทำไปนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับรัฐได้อย่างเต็มที่ แต่กลับเอื้อให้คนภายนอกเหล่านั้น ...

ยิ่งคาดหวังมาก ยิ่งผิดหวังมาก เมื่อไม่อาจทำอะไรให้ดีขึ้นตามอุดมการณ์ที่มีได้ การออกไปเดินเตะฝุ่นอาจจะดีกว่าเป็นเพียงหมากตัวหนึ่งในกระดานให้ใครเขาลากจูง

๒๐. บทเรียนจากคนใน, ๒๑. บทเรียนจากคนไท

กลอนสองบทนี้ มาจากเรื่องราวที่ฉันได้รับรู้มา เป็นการเรียนรู้ทั้งจากคนที่ผิดพลาด และคนที่ประสบความสำเร็จ

ฉันชอบท่อนหนึ่งของเพลง God Bless The Other 99 ของของ Barry Manilow ... ที่เน้นให้เห็นว่าเราเรียนรู้จากคนที่ทำผิดพลาดมากกว่าเรียนรู้จากคนที่ประสบความสำเร็จ

I learned more from failure than I learned from success.
I learned from no thank you, so much more than from yes.
I learned to be willing to lead with my chin.
And if I were willing to lose, I could win.

I learned from the losers who got right back in line.
The dimmer their future, than the brighter they'd shine.
Three cheers for the one, the one in a hundred.
But God bless the other 99

ในชีวิตจริง เรามีโอกาสเรียนรู้ได้จากทั้งสองด้าน เพื่อไม่ให้ผิดซ้ำอย่างคนที่เคยพลาดมาแล้ว และสามารถประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกันกับคนอีกฝ่ายหนึ่ง ... ทั้งนี้ต้องไม่กระทำผิดศีล

๒๒. เงินสามส่วน

บทกลอนนี้ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการจัดสรรเงินออกเป็น ๓ ส่วน เพื่อให้สามารถมีเงินใช้จ่ายได้จนเกษียณอายุไป ดังนี้

* ส่วนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน: เพื่อการกิน เที่ยว เข้าสังคม รักษาไข้ หรือใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวันตามปกติ ... เงินส่วนนี้เก็บไว้ที่บ้าน ฝากธนาคารแบบเสี่ยงต่ำ เช่น ออมทรัพย์ เพื่อรับดอกเบี้ยบ้าง

* ส่วนที่ใช้เพื่อการลงทุน: เพื่อการลงทุนในหุ้น กองทุน ตราสารหนี้ สลากกินแบ่งรัฐบาล หรือกิจการส่วนตัว เป็นเงินที่อาจสูญเสียทั้งก้อนได้ ทั้งนี้ขึ้นกับความเสี่ยงของการลงทุนแต่ละคน โดยอาจทำแบบประเมินความเสี่ยงก่อน แต่ไม่สนับสนุนให้ไปกู้หนี้ยืมสินมาลงทุนจนเกินตัว

* ส่วนที่เก็บไว้ใช้ยามเกษียณ: เพื่อการใช้ยามฉุกเฉิน ป่วยหนัก หรือเกษียณ โดยนำไปลงทุนแบบเสี่ยงต่ำเน้นการรักษาเงินต้นไว้ เช่น สลากออมสิน ธกส. ธอส. พันธบัตรรัฐบาล หรือซื้อประกันแบบออมทรัพย์ หรือประกันแบบบำนาญ เป็นต้น

... ที่เล่ามานี้ อาจไม่เหมาะกับทุกคน ดังนั้นก่อนนำไปประยุกต์ใช้ ควรศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ด้วยตนเองเสียก่อน

๒๓. คืบคลานสู่วันตาย

พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสบอกพระอานนท์ว่า ตถาคตนึกถึงความตายทุกลมหายใจเข้าออก ... อันนำไปสู่การตั้งตนในความไม่ประมาทในการทั้งปวง

กลอนบทนี้แต่งขึ้นเพื่อเตือนตัวฉันเอง ที่เป้าหมายสูงสุดของการมีชีวิต คือ การไม่เวียนกลับมามีชีวิตอีกครั้ง ต้องการตัดเหตุแห่งการเกิดใหม่ แต่สำหรับฉันแล้ว เหมือนได้แค่ฟัง ยังไม่ลงมือทำอะไรจริงจังเลย คงเพลิดเพลินกับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งสุข ทุกข์ คละเคล้ากันไปจนชาชิน ในขณะที่กำลังคืบคลานเข้าสู่วันตายทุกลมหายใจ

๒๔. ชมสวนป่า

กลอนบทนี้แต่งเพิ่มเติมจากวลีเก่า "ไผ่พริ้ว พาใจ ยินผิวขลุ่ย" ที่เขียนประกอบภาพที่วาดไว้นานแล้ว

บทกลอนบอกเล่าถึงบรรยากาศต่าง ๆ จากการเดินเล่นในสวนของยามเช้า ก่อนจัดการตัดหญ้า ตัดกิ่งต้นไม้ในสวน บ่อยครั้งที่หลงเพลินจนสาย

๒๕. แด่เธอด้วยนึกถึง

กลอนบทนี้ แต่งเพื่อระลึกถึงเพื่อนสาวคนหนึ่ง ที่เคยมีความสนิทสนมกันมาก และยินดีช่วยเหลือดูแลกันมาโดยตลอด นำมาดัดแปลงเสริมแต่งเป็นเรื่องราวขึ้นมา ที่ฝ่ายชายมีความรักต่อฝ่ายหญิง แต่ด้วยฐานะที่แตกต่างกันมาก จึงไม่กล้าคิดเกินเลยไปกว่าขอแค่เป็นเพื่อนคนหนึ่ง อยากให้เธอมีชีวิตที่ดี และบังเอิญได้เกิดผิดพลาดบางอย่างขึ้น ทำให้ดูเหมือนว่าเขาไม่มีความรับผิดชอบเพียงพอ จึงช่วยให้เธอตัดใจที่จะห่างเหิน ไปแต่งงานกับคนอื่น ... ด้วยรู้ตัวดีว่าไม่คู่ควร แต่ยังคงระลึกถึงวันดี ๆ ที่เคยมีให้กันอยู่เสมอ และขอเก็บความรู้สึกที่ดีนั้นไว้ตลอดไป

๒๖. อย่าอยู่อย่างอยาก

กลอนบทนี้ ได้นำคำสี่คำ "อย่า อยู่ อย่าง อยาก" ที่เคยท่องจำแต่วัยเยาว์ มาจับคู่จัดเรียงใหม่ ก็สามารถให้ความหมายลึกซึ้งได้

ความอยากเป็นตัณหา เป็นบ่อเกิดของกิเลสต่าง ๆ ... เมื่อมีความอยากเกิดขึ้น มักจะลืมกายใจ หากไม่มีศีลหรือไม่ฝึกสติตามรู้ได้ทัน จะพยายามสนองความอยากนั้น จนอาจทำผิดกฎหมายบ้านเมืองได้ ... แต่หากมีศีลและรู้เท่าทัน ก็จะรู้ว่ามีความอยากเกิดขึ้นในใจแล้ว และถ้ายับยั้งไม่ให้ออกไปทางวาจา หรือทางกายได้ ในที่สุดความอยากก็ดับไปได้เอง

๒๗. ปราชญ์วิถี

เพียงแค่กลอนบทสั้น ๆ ใช้ต่อกลอนในกระทู้หนึ่งเท่านั้น ซึ่งฉันก็พยายามอยู่ แต่ออกไปทางตรงกันข้ามมากกว่า

๒๘. ต่อกลอน ม.ม้า

ชอบบทกลอน ม.ม้า ที่แต่งได้ไพเราะมาก แต่ไม่ทราบนามผู้แต่ง มีความหมายที่ลึกซึ้ง ฟังครั้งเดียวก็ประทับใจไปนาน

เลยลองแต่งต่อ ... ได้เต็มที่แค่นี้ละครับ

๒๙. สักวัน จะรู้

บทกลอนนี้มาจะคำสอนทางพุทธศาสนา ที่กล่าวถึงสิ่งที่รู้ไม่ได้ ๕ สถาน อันนำไปสู่ความไม่ประมาทในการทั้งปวง คือ
- ไม่รู้อายุสั้นหรือยาว
- ไม่รู้ป่วยด้วยโรคใด
- ไม่รู้ว่าจะตายตอนไหน
- ไม่รู้ที่ทอดกายตายที่ไหน
- ไม่รู้ว่าตายแล้วจะเกิดเป็นอะไร

เมื่ออ่านแล้ว สะท้อนถึงตัวฉันเองแทบทุกประการ แต่จะกังวลไปไย เมื่อถึงแล้วก็รู้เอง หวังว่าฉันคงยอมรับได้

๓๐. ถึงพ่อ จากลูกชาย

กลอนบทนี้แต่งขึ้นเพื่อระลึกถึงพ่อของฉัน แม้ด้วยภาระหน้าที่ของพ่อ ที่ทำให้ในระยะหลังไม่ค่อยได้เจอหน้ากันบ่อยนัก แต่รู้ว่าพ่อรักฉันมาก และพยายามมอบสิ่งที่ดีให้ลูกทุกคนอยู่เสมอ

ขอดวงวิญญาณพ่อไปสู่สุคติเถิด ไม่ต้องเป็นห่วงทางนี้

๓๑. ใจหยุด หยุดก้าว

บทกลอนนี้ แต่งขึ้นหลังจากได้ดูคลิปธรรมยาตรา ที่ให้ทั้งความสงบเย็นในใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยพระไพศาล วิสาโล ได้แสดงธรรมในครั้งนี้ว่า ให้มีสติในทุกอิริยาบท มีสติในทุกย่างก้าว ... มาถึงจุดหมายได้ เพราะมีก้าวแรก จะมีก้าวแรกได้ต้องเริ่มจากความกล้าที่จะก้าว ... แต่ก็ยังไม่ได้เขียนอะไรต่อไปจนได้แนวคิดเพิ่มเติมจากสุภาษิตแอฟริกัน "If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together." จากหนังเรื่อง 1917 ที่ไปรับชมมา

เมื่อก้าวผ่านชีวิตทางโลกมาระดับหนึ่ง ฉันจึงอยากศึกษาเรื่องทางธรรม ทางจิตใจให้มากขึ้น แต่พบว่าใจยังไม่หยุดนิ่ง ยังมีความต้องการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทำให้กายต้องขวนขวายหาสิ่งต่าง ๆ อยู่ร่ำไป ... เมื่อไรใจจะนิ่ง จะสงบได้สักช่วงเวลาหนึ่งบ้าง

๓๒. กรรมบันดาล?

กลอนบทนี้ แต่งขึ้นหลังจากรู้สึกงงว่าทำไมฉันจึงเลื่อยท่อพีวีซี ด้านหลังบ้าน ที่มีสายไฟจากการไฟฟ้าอยู่ด้านในจนเกือบถึงลวดทองแดง ทั้ง ๆ ที่เคยรู้มาก่อนเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม ทำไมจึงลืมไปได้ จนเกือบทำให้ตัวเองมีอันตรายถึงชีวิต หากแต่มีสติขึ้นมาในช่วงเสี้ยววินาทีสุดท้าย ก่อนที่จะเลื่อยต่อไปอีกเพียงครั้งเดียว

ตามที่เคยได้รับรู้มาว่า ทุกสิ่งไม่ใช่เรื่องบังเอิญ อาจไม่ถึงเวลาที่ฉันจะจากไป บางสิ่งที่ถูกลิขิตไว้ให้ทำหรือให้ชดใช้ยังไม่ลุล่วง

๓๓. กล้าคว้าฝัน?

กลอนบทนี้ แต่งขึ้นเพื่อช่วยสร้างกำลังใจให้กับตัวเองและคนอื่นที่คิดจะทำบางอย่าง ที่เคยแค่ฝันไว้ รู้ว่าไม่ง่าย ไม่เคยทำมาก่อน และกำลังชั่งใจว่าจะไปต่อ หรือแค่ปล่อยผ่านเลยไปเสีย

หลายคนได้แค่ฝัน บ้างทำครึ่ง ๆ กลาง ๆ ท้อถอย ละทิ้งไป หลายคนทำไม่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้ แต่อย่างน้อยก็ได้ทำ ได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อ ... ถ้ายังสู้ต่อไปหรือไม่สุดเอื้อมจนเกินไปนัก ก็จะประสบความสำเร็จได้ในที่สุด ... แต่หากรู้ว่าเกินเอื้อมจริงก็ต้องยอมรับ รอเวลาบ่มเพาะ ฝึกปรือฝีมือ ความรู้ ทักษะให้มากยิ่งขึ้น ก็อาจจะเข้าถึงเป้าหมายนั้น ๆ ได้ในที่สุด

๓๔. ยังไม่สาย

คลิปนี้เกิดขึ้นจากความต้องการแรกเริ่มของฉัน ที่อยากมีรัฐบาลในอุดมคติที่ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ, สืบสานเอกลักษณ์ของชาติ, ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง, รัฐบาลบริหารบ้านเมืองอย่างเต็มความสามารถ, ฝ่ายค้านตรวจสอบการทำงานแบบตรงไปตรงมา, สส. และ สว. ทำงานอย่างเต็มที่ตามบทบาท ตามอำนาจที่มี, ประชาชน มีวิจารณญาณดีพอที่จะเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าว ... แต่ฉันอาจจะฝันมากเกินไป

แล้วมาลงที่เรื่องนี้ อยากให้เป็นเพียงเรื่องสมมุติเท่านั้น ของนักการเมืองหนุ่มคนหนึ่ง ที่ดูภายนอกเหมือนเป็นคนรุ่นใหม่ แต่ภายในที่ได้แสดงออกมาภายหลัง กลับแย่ยิ่งกว่า แต่ฉันยังแอบหวังแบบเลือนลอยว่า "ยังไม่สาย"

๓๕. กระทงลอยรัก

บทกลอนนี้เผื่อช่วยให้ใครบางคนหรือตัวเอง หลุดจากบ่วงรักเสน่หา หากไม่ใช่คู่แท้ ก็ไม่ใช่ อย่าฝืนต่อไปเลย จะเสียใจกันทั้งสองฝ่าย ... หากเป็นคู่แท้ ก็ต้องสมรัก ไม่วันใดก็วันหนึ่งไม่มีผู้ใดจะห้ามได้ ...

๓๖. เรียนภาษาใหม่

กลอนบทนี้ แต่งขึ้นในช่วงกำลังสร้างบ้านสวน แต่ไม่มีเวลาได้แวะไปดู ส่วนใหญ่ปล่อยให้พวกช่างทำไป ซึ่งเขาเมื่อเห็นว่าเราไม่ได้เร่งรัดอะไร และคงรับงานหลายที่กว่าจะสร้างบ้านเสร็จใช้เวลาเป็นปี ทั้ง ๆ ที่ตกลงตอนแรกบอกว่า ๒ เดือนเสร็จ

ฉันหาอะไรทำในช่วงนั้น บทกลอนชุดอ้วนดำรำพันก็เริ่มจากที่นี่ และมีขณะหนึ่งนึกอยากหัดเรียนภาษาจีนขึ้นมา จึงเรียนผ่านแอพไปในระยะเวลาหนึ่ง จนรู้สึกเพ้อฝันไปบ้าง ... แล้วกลับสู่โลกแห่งความเป็นจริง คือ หยุดเรียน

๓๗. ธรรมชาติจัดสรร

แต่งบทกลอนนี้หลังจากมีอาการวุ้นตาเสื่อม ปรากฏมีเงาดำลอยอยู่ในลูกตา ไม่แน่ใจว่าเกิดจากอะไร หมอบอกว่าเป็นเพราะเสื่อมตามชื่อเลย ทุกคนเป็นกันได้ถ้ามีอายุมากพอ ... ฉันแก่แล้วเหรอ!

หลวงพ่อชา ได้เทศน์ว่า จากทารกจนเติบโตเป็นตัวเราในทุกวันนี้ เราได้ตายมาแล้วทุกช่วงชีวิต ... สิ่งที่ร่างกายใช้สร้างตัวเอง ผลัดเปลี่ยนเซลที่ตายแล้ว สร้างเซลใหม่ตั้งแต่ทารกจนเป็นเราในปัจจุบัน มาจากธรรมชาติ ... ซึ่งย่อมมีความเสื่อมเป็นธรรมดา (อนิจจัง) ต้องทำใจยอมรับให้ได้ จึงไม่ทุกข์ใจ

๓๘. กล้าฝันต้องกล้าทำ

บทกลอนนี้แต่งขึ้นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ จากประสบการณ์ของฉันเอง ที่ฉันเคยคิดอยากทำ อยากเป็นอะไรสักอย่าง แล้วรู้สึกมีความสุขที่ได้แค่คิด แค่ฝันไปเรื่อยเปื่อย โดยไม่ลงมือทำอะไรเลย ... หรือทำนิดหน่อยแล้วเลิก เมื่อเจออุปสรรคเพียงเล็กน้อย ก็วางมือ ...

แต่อย่างน้อยสิ่งดีที่มีอยู่คือ กล้าฝัน หากเสริมเรื่อง ทำให้สุด ๆ เข้าไปด้วยจะดีขึ้นมากทีเดียว จะได้เรียนรู้อะไรมากขึ้น แม้จะไม่เต็ม 100% ดังฝัน ... ชีวิตเราก็ไม่เหมือนเดิมแล้วล่ะ

๓๙. แด่บินหลาด้วยหัวใจ

บทกลอนนี้แต่งขึ้นด้วยความหวังว่าสักวันหนึ่ง ด้ามขวานใต้จะสงบร่มเย็น ดังเดิมเสียที ... รู้สึกเศร้าใจทุกครั้งที่ได้ข่าวการสูญเสีย

๔๐. สามสหายแห่งวัฏฏะ

เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เป็นธรรมดาของทุกชีวิต ... ผู้มีอำนาจที่ยิ่งใหญ่ในอดีตหลายท่านที่พยายามเสาะหายาอายุวัฒนะเพื่อให้มีชีวิตที่ยืนยาว แต่ไม่มีใครประสบความสำเร็จได้เลย ทุกชื่อที่ฉันเคยได้ยิน ที่โลกยกย่องในอดีต ล้วนเสียชีวิตไปแล้วทั้งสิ้น

๔๑. ทาสกิเลส

บทกลอนนี้แต่งขึ้นเมื่อระลึกถึงคำสอนของพระอาจารย์ท่านหนึ่งที่เทศน์ว่า"... กิเลสไม่มีวันอิ่ม อย่าคิดว่าปรนเปรอไปแล้วจะอิ่ม... **" ฉันก็เชื่อว่าจริงตามนั้น เคยปรนเปรอเต็มที่แล้วจะสงบไปเพียงชั่วคราว ไม่นานก็กลับมาอยากอีก และรุนแรงมากกว่าเดิม**

๔๒. อารมณ์ตะวัน

บ่อยครั้งที่ออกจากไปที่ทำงานแต่เช้ามืด และกลับถึงบ้านอีกครั้งหลังฟ้ามืดไปแล้ว ไม่ได้สนใจดูความงามของท้องฟ้าที่ธรรมชาติรังสรรค์ขึ้นบ้างเลย

บทกลอนนี้เกิดขึ้นเมื่อรู้สึกสะกิดใจ หลังจากทีได้มีโอกาสไปเที่ยวชมอาทิตย์อัสดงที่ภูกระดึง ได้อ่านบทความของคุณวิลาส มณีวัตที่กล่าวว่า ...

"คุณเคยเห็นไหม ความงามของท้องฟ้ายามอาทิตย์อัสดง มันเป็นความงามที่ไม่ต้องซื้อหา คนตาบอดอยากเห็นกันมาก แต่คนตาดีไม่ค่อยมีเวลาดู"

พระอาทิตย์ดวงเดียวกัน แผ่นฟ้าเดียวกัน หากไม่มีเวลาเดินทางไปไกล ลองหาโอกาสนั่งดูแถวบ้าน พระอาทิตย์เปิดแสดงให้ชมทุกวันแบบไม่ซ้ำกันเลย ทั้งตอนที่กำลังขึ้นและกำลังตก โดยฝากผลงานก่อนลับลาไป ... ตัวฉันก็อยากฝากบทกลอนชุด “อ้วนดำรำพัน” นี้ไว้ เพื่อจะเกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจบ้าง

๔๓. สุริยา การุญ

เป็นโคลงสี่สุภาพบทแรกที่แต่งขึ้น หลังจากฟังคำเทศนาของพระอาจารย์ท่านหนึ่งที่ว่าด้วยพรหมวิหาร ๔ แล้วทำให้นึกไปว่าดวงอาทิตย์ยอมเผาผลาญมวลสารของตัวเอง ให้ผู้คนในโลกได้รับแสงสว่างและมีชีวิตสืบต่อไปได้

แต่ในทางดาราศาสตร์ ได้อธิบายและพยากรณ์ในเรื่องนี้ไว้ในมุมที่แตกต่างออกไป โดยระบุว่าดวงอาทิตย์ในช่วงปัจจุบัน จัดได้ว่าเป็นดาวแคระเหลือง (Yellow Dwarf) เผาผลาญไฮโดรเจนที่มีอยู่ แล้วปล่อยพลังงานความร้อนออกมา ช่วยให้สิ่งมีชีวิตในโลกดำรงชีพอยู่ได้ ... หลังจากนั้นเมื่อไฮโดนเจนที่เป็นพลังงานหลักเปลี่ยนเป็นฮีเลียมทั้งหมด ดวงอาทิตย์จะเข้าสู่ช่วงยักษ์แดง (Red Giant) ที่สมบูรณ์ จะมีขนาดใหญ่โตขึ้นกว่าเดิมมากมาย แม้ว่าวงโคจรของโลกขณะนั้นจะถอยห่างออกจากดวงอาทิตย์มากขึ้น แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทานทนกับรังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์ที่เผาผลาญ จนไม่อาจมีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ได้ ... จนเมื่อฮีเลียมหมดไป ดวงอาทิตย์จะเย็นตัวลงกลายเป็นดาวแคระขาว (White Dwarf) ในที่สุด ...

เชื่อว่า เมื่อถึงเวลานั้นคนบนโลกคงมีเทคโนโลยีก้าวหน้าพอที่จะย้ายไปยังดาวดวงอื่น มีดวงอาทิตย์เทียมที่โคจรรอบโลกไว้ใช้งาน หรือคนแปรสภาพไปอยู่ในสถานะอื่นที่เกินกว่าจินตนาการจะกล่าวถึงได้ ... แล้วฉันยังมีฉันอยู่ไหม?

๔๔. ดับเพียงกาย

เป็นโคลงสี่สุภาพบทที่สองที่แต่งขึ้น ... ได้แนวคิดมาจากพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ที่ว่า

พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา
ความดีก็ปรากฏ กิติยศลือชา
ความชั่วก็นินทา ทุรยศยินขจรฯ

๔๕. อยู่อย่างคนพึ่งตน

บทกลอนนี้มาจากเรื่องราวของ “อ้วนดำ” ถึงช่วงหนึ่งของชีวิตสมัยเด็กที่ถูกขายต่อเหมือนสินค้า เร่ร่อน เดินสายชกมวยไปทั่ว ... เพื่อให้ตระหนักได้ว่าหลังจากลองทำบางสิ่งบางอย่างตามฝัน ด้วยความรู้ ทักษะ สติ ปัญญาที่มีอยู่อย่างเต็มที่แล้ว แต่เมื่อรู้ว่าไม่ใช่ ผิดทาง ก็เปลี่ยนไม่ดื้อดึงทำต่อไปอีกเลย ...

เหมือนรู้ว่าขับรถไปผิดเส้นทางก็ควรยูเทิร์น ... แต่ปัญหาก็อยู่ที่จะตระหนักรู้ ยอมรับความจริง และเลือกเดินบนเส้นทางใหม่ได้เมื่อไหร่? หรือกล้าพอที่จะเปลี่ยนหรือไม่?

๔๖. คว้าดาวได้ลม

บทกลอนนี้แต่งขึ้น หลังจากได้รับรู้มาว่า ตำแหน่ง หน้าที่ การงาน เป็นเพียงสิ่งสมมุติ ไม่ควรยึดติดหรือไขว้คว้าจนละเลยความเป็นพี่เป็นน้อง ความเป็นเพื่อนร่วมงานที่เคยร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ... และแน่นอนว่าคุณค่าของชีวิตหลังถอดหัวโขน สำคัญยิ่งกว่า

๔๗. เธอฉัน รักนิรันดร์

บทกลอนนี้แต่งให้กับน้องรักคนหนึ่ง ... ไม่เคยมีอารมณ์นึกแต่งกลอนให้กับงานไหนมาก่อนเลย ... แต่งานนี้พิเศษ มีอะไรให้ตื่นเต้นเกินคาดหมาย ... เลยแต่งฝากให้ตระหนักว่า เมื่อมีปัญหาหรือความไม่เข้าใจกันเกิดขึ้นในระหว่างการใช้ชีวิตคู่ ให้ย้อนกลับไปดูว่า ก่อนแต่งงาน ต้องฝ่าฟันอุปสรรคอะไรกันมาบ้าง ... วันแต่งงาน มีความรู้สึกอย่างไรต่อกัน ... สัญญาอะไรกันไว้

๔๘. เมื่อไหร่จะตระหนัก

กลอนบทนี้แต่งขึ้นด้วยความรู้สึกว่า บ่อยครั้งที่รู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร แต่มักเลือกทำในสิ่งที่ไม่ควร โดยอาจคิดว่าเราคงไม่ได้โชคร้ายอะไรขนาดนั้น หรือไม่มีผลเสียหายอะไรมากมายนัก ทั้งนี้เนื่องเพราะกิเลสตัณหาชักจูงไป แล้วต้องมาเสียใจในภายหลัง

๔๙. ทุกข์ยังมากไม่พอ?

บทกลอนนี้ แต่งขึ้นในช่วงเริ่มต้นของสถานการณ์ที่ปัญหาหลายอย่างถั่งโถมเข้ามามากมาย ซึ่งล้วนส่งผลลบต่อเศรษฐกิจทั้งนั้น โดยเฉพาะไวรัสโควิด 19 ที่เริ่มเข้าไทยเมื่อ ๑๒ ม.ค. ๖๓

๕๐. ไทยต้องรอด

อีกบทกลอนที่เกาะกระแสโควิดต่อ โดยดึงบางถ้อยคำของเพลงฮิตในยุคนั้นมาตั้งต้น ... ถ้าทำกันจริงจังได้ตามประกาศของรัฐ ประเทศไทยต้องรอดปลอดภัยในที่สุดอย่างแน่นอน

๕๑. อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ

เมื่อสถานการณ์ไวรัสโควิด 19 ยังเป็นอันตราย แต่แน่นอนว่าเชื้อจะไม่ติดต่อสู่คน ถ้าคนไม่ติดต่อกัน นโยบายสำหรับภาคประชาชน คือ "การอยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ" รวมทั้ง "การเว้นระยะห่างทางสังคม" จึงเป็นแนวทางหลัก เพื่อหยุดยั้งการแพร่กระจายของเชื้อนี้ ...

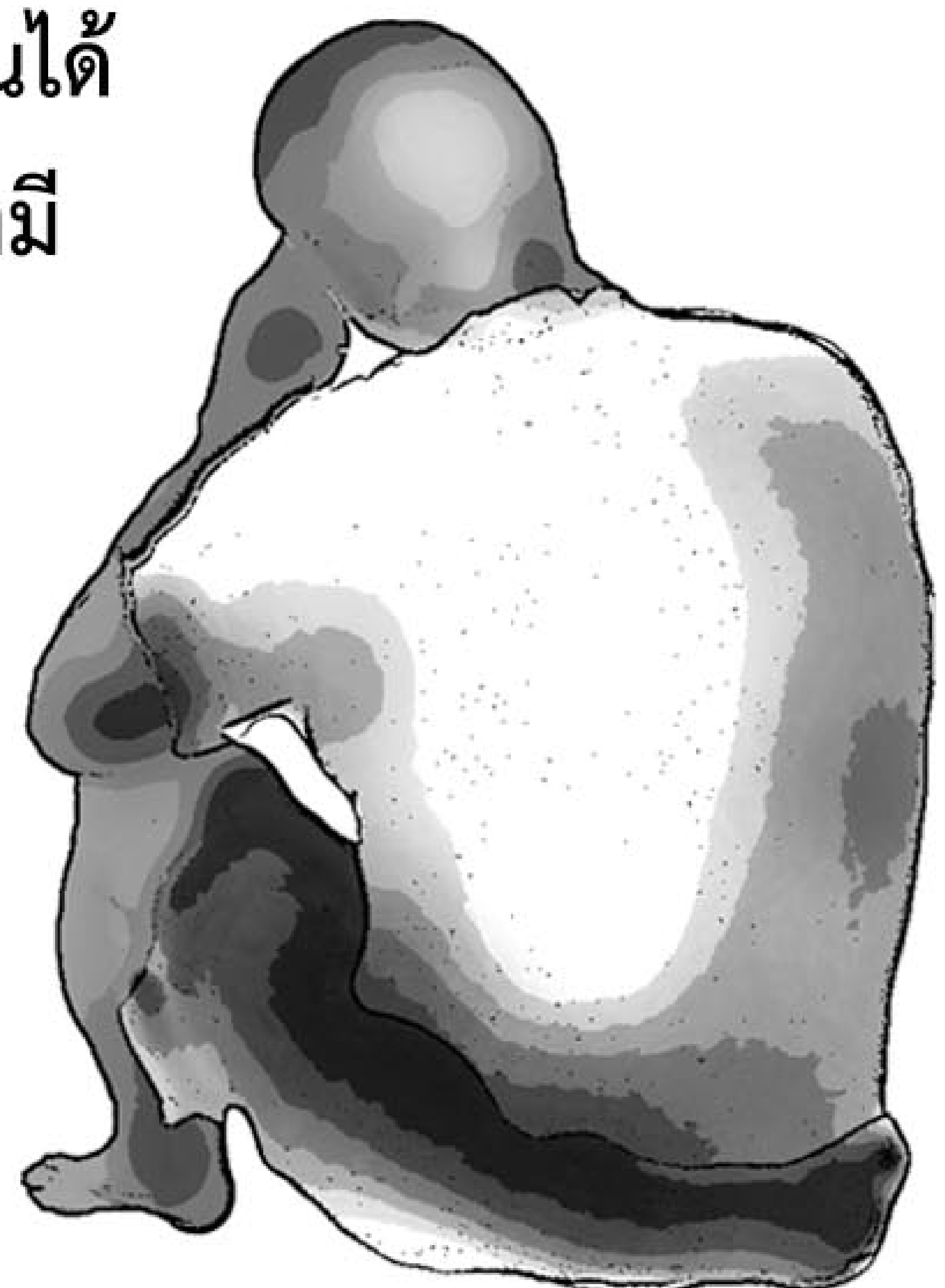
งานประเพณีสงกรานต์ จึงไม่มีการจัดขึ้น รักพ่อแม่ ผู้สูงอายุก็ต้องอยู่ห่างท่านไว้

๕๒. ความปกติที่แปรเปลี่ยน

ภายหลังโควิด มุมมองต่อโลกจะเปลี่ยนไป ความปกติใหม่จะเข้ามาแทนที่ การสวมหน้ากากเวลาออกจากบ้านเป็นเรื่องธรรมดา การล้างมือบ่อย ๆ เป็นเรื่องปกติ การสั่งสินค้า/อาหารให้มาส่งที่บ้านเป็นเรื่องที่คุ้นเคยกัน ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดอย่างสบายตัวของผู้คน ... ความปกติที่แปรเปลี่ยน เป็นชีวิตวิถีใหม่

๕๓. เศษเสี้ยวเสน่หา

ในยามที่ต้องการตัดกิเลส จะรู้สึกว่ากิเลสตัณหาจะยิ่งแกร่งขึ้น อยากโน่นอยากนี่มากขึ้น ชวนให้ใหลหลง คงต้องการพิสูจน์ภูมิธรรมเรา จึงจำเป็นต้องเจริญสติอยู่ตลอดเวลา และเมื่อไหร่ที่ปล่อยวางการยึดมั่นตัวตนของตนได้เท่านั้น จึงจะหลุดจากการผู้มัดของกิเลสได้ จะละวางอุปาทานได้เมื่อจิตรู้จริงในธรรมชาติของขันธ์ ๕ ว่ามีเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป มีลักษณะเป็นไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) ไม่ควรเข้าไปยึดมั่นถือมั่น ... ฉันคงต้องอาศัยความเพียรและอดทนอีกมากทีเดียว

๕๔. สมมุติธรรมกำหนด

มาจากเรื่องราวที่แต่งขึ้น แต่งไว้หลายตอน แต่แล้วก็ลบไฟล์ทิ้งไป เพราะรู้สึกว่าเอาเวลาไปทำอย่างอื่นน่าจะดีกว่า ... ส่วนตอนนี้ เรื่องมีอยู่ว่า “อ้วนดำ” รับงานเป็นมวยบันไดให้กับนักมวยต่างชาติที่มาเข้าคอร์สเรียนมวยไทย ซึ่งก่อนจบหลักสูตรจะต้องขึ้นชก (เสมือน) จริงบนเวที ... อ้วนมักถูกเลือกให้ชกด้วยเสมอ เพราะน้ำหนักได้ และพร้อมทุกเมื่อ ...

หลังจากรับทรัพย์ เขามักจะเดินตัดผ่านตลาด แวะซื้อของกลับที่พัก พ่อค้าแม่ค้าในตลาดรู้จักดี เพราะไปรับจ้างขนของจัดร้านอยู่แทบทุกวัน วันไหนกำเงินไปซื้อของ ก็จะรู้ว่าเพิ่งกลับจากชกมวย แต่แม่ค้ามักไม่รับเงิน หรือไม่ก็คิดราคาถูกพิเศษให้ ... ส่วนนักท่องเที่ยวคงเห็นว่าแปลกตา ไม่รู้จะบ้าหรือดี และพยายามอยู่ห่างไว้ก่อน ซึ่งเป็นที่เข้าใจได้

กลอนบทนี้ ให้อารมณ์คล้ายกับกำลังฝัน สิ่งต่าง ๆ ในนั้นดูสมจริงสมจังไปหมด แต่พอตื่นขึ้นมาแล้วย้อนไปคิดดู มักพบว่าไร้สาระเป็นส่วนใหญ่ ... แต่อาจช่วยให้คิดได้ว่า บางครั้งเราตัดสินใจตามความรู้ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ซึ่งคิดว่าดีที่สุดเหมาะสมที่สุดแล้ว แต่หากผู้รู้จริงมาเห็นเข้า เขาคงนึกสมเพชในการกระทำเช่นนั้น แม้เขาจะเตือนเราอาจจะไม่เชื่อ อาจหาว่าเขาไร้สาระไปเสียอีก

๕๕. ติดบ่วงกามา

มาจากเรื่องราวเกี่ยวกันนักมวย “อ้วนดำ” ... ในช่วงที่เขารับงานเป็นคู่ซ้อมมวยนอกสถานที่ จำเป็นต้องบริการลูกค้าให้เต็มที่ที่สุด แต่ไม่เกินเลยจากกฎเกณฑ์ที่ตกลงกันไว้ แน่นอนว่าข้อมูลทุกอย่างถูกเก็บเป็นความลับ ...

เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป อาชีพในลักษณะสร้างความสัมพันธ์กันชั่วคราวอาจมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ยิ่งสังคมเปิดรับมากขึ้นแล้ว สิ่งที่ดูไม่น่ามี หรือคาดไม่ถึงก็เป็นจริงได้ บางครั้งเรื่องจริง อาจลึกซึ้งเกินกว่านิยาย

๕๖.โอกาสยามยาก

บทนี้ไม่ได้แต่งเป็นกลอน ... ด้วยความเห็นว่าถ้าเพียงแค่ขออ้อนวอนแล้วได้รับจริงตามที่ขอนั้น โลกคงวุ่นวายน่าดู ...

คนที่ได้ตามที่ขอ จะไม่เพียงแต่ขอแล้วเฝ้ารอเท่านั้น เพราะโอกาสไม่ได้ลอยมาหาได้เอง แต่ต้องอาศัยความพากเพียรและไขว้คว้า ... ไม่มียารักษาโรคเสียใจภายหลัง นอกจากใช้เวลาในปัจจุบันให้คุ้มค่า อย่าเพียงแต่อ้อนวอน แล้วเฝ้ารอให้ใครมาช่วย ... เมื่อเชื่อมั่นว่า "ฉันทำได้" และแค่ลงมือทำ ชีวิตจะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

๕๗. สานต่อบ่วงกรรม

กลอนบทนี้เกิดขึ้นหลังจากเห็นคลิปการตกปลาตัวใหญ่จากบ่อปลาแห่งหนึ่ง เพื่อน ๆ นักตกปลาต่างโห่ร้องดีใจกัน เมื่อได้ปลาตัวใหญ่ ปล่อยให้นอนตากแดดร้อนบนแพ

กลอนบทนี้ถ่ายทอดในมุมของทั้งปลาและคนตกปลา เพื่อให้ข้อคิดว่า อย่าหวังสนุกบนความทุกข์ของผู้อื่น ... หรือถ้าเป็นเพราะบ่วงกรรม แล้วเมื่อไหร่จะสิ้นสุด

๕๘. เหนือสุข-ทุกข

บทกลอนนี้แต่งขึ้นหลังจากฟังคำเทศน์ของหลวงพ่อชา เรื่อง "เหนือเวทนา" โดยนำสาระเพียงบางส่วนที่เกี่ยวกับ ความสุข ความทุกข์ ซึ่งเกิดขึ้นเพราะจิตไปรับรู้อารมณ์ จากการกระทบ (ผัสสะ) กันของรูปขันธ์ หากเพียงแค่รู้แล้ววาง ก็ไม่เกิดทุกข์ แต่ที่เกิดทุกข์เพราะไปยึดไว้ เช่น ยึดสุข อยากให้สุขอยู่ได้นาน ๆ แต่ทั้งสุขและทุกข์เป็นอนิจจัง มีเกิด มีดับ เมื่อสุขหายไป ก็ทุกข์ หรือหากไปยึดทุกข์ ก็ยิ่งทุกข์ระทม

การรู้สุข รู้ทุกข์ เป็นธรรมชาติของจิต หากฝึกจิตให้แค่รู้ได้ก็ดี จิตจะอยู่ในสภาวะสงบจากสุขและทุกข์ พร้อมแก้ไขปัญหา (ถ้ามี) ด้วยปัญญา เพื่อไม่ให้เป็นประเด็นก่อทุกข์ขึ้นอีก หากทำเต็มที่แล้วแก้ไขอะไรไม่ได้ ก็ต้องทำใจปล่อยวาง อันเป็นการวางลงด้วยปัญญา ไม่ใช่วางเพราะไม่ใส่ใจซึ่งเป็นความหลง

ในที่สุดก็ต้องไม่ติดอยู่ที่จิตผู้รู้ วางจิตไป เพราะจิตก็เป็นไตรลักษณ์ มีเกิด มีดับ ไม่ใช่เรา ของเรา

ฉันเพียงกล่าวไปตามคำพระเทศน์ ตัวเองยังพัวพันกับเรื่องต่าง ๆ อยากโน่นอยากนี่ไม่รู้จบ หรือเป็นดังคำกล่าวที่ว่า "ทำอย่างที่ฉันบอกให้ทำ แต่อย่าทำอย่างที่ฉันทำ"

๕๙. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บทกลอนนี้เพื่อช่วยอธิบายความหมายและความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ฉันมักได้ยินจนคุ้นหู แต่ไม่ได้ศึกษาให้ลึกซึ้งเพียงพอ จนถึงวันนั้นที่ตั้งใจทำความเข้าใจ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๓ หลักสำคัญ กับอีก ๒ ปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

* หลักสำคัญ *

๑. รู้จักพอประมาณ

ใช้จ่ายแต่เพียงพอประมาณ มีมากก็ใช้ได้มากขึ้น มีน้อยก็ใช้น้อยลง ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ... แต่ไม่ได้หมายความว่า จะทานข้าวก็ต้องไปปลูกข้าว หรือจะกินเป็ดกินไก่ก็ต้องไปเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ หรือจะมีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมไม่ได้ ... การทำตามหลักปรัชญาฯ นี้สามารถเติบโต มีฐานะมั่นคง ร่ำรวยได้ ... ทุกบริษัทที่เจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน ไม่หนีไปจากปรัชญาฯ นี้

ส่วนการหารายได้ ก็เลี้ยงชีพหารายได้โดยสุจริต

๒. มีเหตุผล

ใช้เหตุใช้ผลในการตัดสินใจก่อนจะทำอะไรลงไป มองภาพรวมทั้งระบบฯ ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ไม่ใช่แก้ปัญหาอย่างหนึ่ง เพื่อไปสร้างปัญหาอีกอย่างขึ้น

๓. มีภูมิคุ้มกัน

มีแผนสำรอง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ... ในด้านการหารายได้ จะมีรายได้หลายทาง เพื่อลดผลกระทบกับเหตุไม่คาดฝันที่อาจเกิดขึ้น

* ปัจจัยสนับสนุน *
เพื่อให้มีความรู้ในการตัดสินใจทำตามหลักสำคัญข้างต้น และมีจิตใจที่ดีต่อการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม

๑. ความรู้

หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เมื่อต้องการและทันต่อยุคสมัย

๒. คุณธรรม

มีคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวประจำจิตใจ ทุกศาสนาจะมีหลักปฏิบัติหรือข้อห้ามพื้นฐานเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างผาสุกอยู่แล้ว สามารถนำมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ... ทางพุทธศาสนา ก็คือ ศีลห้า หากจำเป็นต้องเลี้ยงชีพด้วยการจับปลา ฆ่าเป็ด ฆ่าไก่ ก็สามารถเริ่มได้กับระดับคนก่อนได้ คือ ไม่ฆ่าคน ไม่เบียดเบียดหลอกลวงคน เป็นต้น

๖๐. สู่บ้านเรา

บ้านเราที่เป็นบ้านที่แท้จริง (เทศนาหลวงพ่อชา) เมื่อเข้าไปอยู่แล้ว ต้องได้รับความสงบ ไม่วุ่นวายจากกิเลส ตัณหา จิตสะอาดบริสุทธิ์ เป็นจิตดั่งเดิม

โลกธรรม ๘ เป็นธรรมดาโลก ประกอบด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข อันเป็นส่วนที่น่ายินดี ปุถุชนแสวงหา พยายามไขว้คว้า ยึดครอง และหลงว่าจีรัง ยั่งยืน แต่เมื่อเสื่อมไป ก็กลายเป็นเสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ อันเป็นส่วนที่ไม่น่ายินดี

หากรู้ความจริงว่า มีเพียงทุกข์เท่านั้นที่เกิด ทุกข์เท่านั้นที่ดับ นอกจากทุกข์ไม่มีอะไรเกิด ไม่มีอะไรดับ ก็จะเลิกขวนขวาย ยึดแค่รู้แล้ววาง ก็จะว่าง สู่บ้านที่แท้จริง สู่บ้านเรา

กลอนบทนี้ พิจารณาว่าจิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว ... จิตที่ฝึกมาดีพอสมควร จะเคยชินกับการถูกเตือนสติ ให้รู้ว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไร ฉันยังห่างไกลยิ่งนักต้องฝึกฝนกันต่อไป

๖๑. บังเอิญหรือด้วยเหตุปัจจัย

จากตอนหนึ่งของบทสวด "อภิณหปัจจเวกขณปาฐะ" ทุกคนมี

กรรมเป็นของ ๆ ตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นผู้ติดตาม มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ทำกรรมอันใดไว้ เป็นบุญหรือบาป จะต้องเป็นทายาทได้รับผลของกรรมนั้น ๆ สืบไป

เรื่องบังเอิญไม่มีจริงในทางพุทธศาสนา ทุกสิ่งเกิดจากเหตุปัจจัย

กลอนบทนี้ ดัดแปลงมาจากประสบการณ์ของตัวเอง ขอมอบให้อั๋นเพื่อนคนหนึ่ง สมัยเรียนปริญญาตรีด้วยกัน ที่ก่อนหน้านั้นไม่ได้เจอกันมานานมากแล้ว จะเป็นเพราะโดยบังเอิญหรือด้วยเหตุปัจจัยก็ตาม จึงช่วยให้ได้มีโอกาสพบกันอีกครั้งในคืนนั้น และช่วยกระตุ้นจิตสำนึกให้ฉันปรับปรุงตัวเอง โดยแน่ใจว่าเพื่อนไม่รู้ตัว จากคืนนั้นจนวันนี้ สามสิบกว่าปีผ่านไปแล้วไม่ได้เจอกันอีกเลย ... แต่ยังหวังว่าอาจได้เจอกันอีกวันใดวันหนึ่งในอนาคต

๖๒. บัญชีรับ-จ่าย

บทกลอนนี้ มาจากการลองหัดทำบัญชีรับ-จ่ายประจำวัน เพื่อได้รู้ว่าจ่ายเงินมากไปกับอะไร ได้เงินมาจากไหนบ้าง อันนำไปสู่การลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การนำเสนอบัญชีรับ-จ่าย ในที่นี้ไม่ได้ยึดหลักมาตรฐานการบัญชี

เพียงเพื่อต้องการบันทึกรายจ่าย รายรับประจำวัน เพื่อดูว่าในแต่ละเดือน แต่ละปี ยอดรับ-จ่ายในแต่ละหมวดเป็นอย่างไร เผื่อจะได้ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ หรือเลือกใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

และที่สำคัญ ต้องออมเงินไว้ทุกครั้ง อย่างน้อย ๑๐% จากทุกรายได้ที่รับมา เผื่อนำไปใช้ลงทุนต่อ หรือไว้ใช้ยามจำเป็น

๖๓. มาล่าเนื้อ

บทกลอนนี้ต้องการสื่อถึง ช่วงหนึ่งในชีวิตการทำงานที่เลือกงานทำเองไม่ได้ บางครั้งอาจได้รับมอบหมายให้ทำงานที่คนอื่นไม่อยากทำ งานที่รู้สึกเกินกำลังบ้าง หรือถูกกลั่นแกล้งให้ไปทำ ... หากปฏิเสธอาจถูกไล่ออก อาจเสียโอกาสได้แสดงความสามารถ แม้โอกาสสำเร็จมีเพียงน้อยนิด ...

หากคุณรักความท้าทาย กล้าลองกล้าเรียนรู้พัฒนาตนเอง ก็คงกล้าพอที่จะรับงานนี้มาทำ เอาความรับรู้ของผู้อื่นว่าทำไปก็ล้มเหลวมาเป็นแรงผลักดัน คุณจะเก่งขึ้นหลังเสร็จงานนั้น ไม่มีอะไรจะเสียมากมาย เมื่อทุกคนคาดว่าจะล้มเหลว แต่ที่สำคัญต้องรักษาตัวเอง ประเมินผลกระทบทางลบที่จะได้รับ และวางแผนรับมือผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ... ถ้าพอรับมือได้ ก็ลุยเลย

๖๔. นกน้อยริมหน้าต่าง

บทกลอนนี้แต่งขึ้น เพื่อระลึกถึงนกกระจอกตัวผู้ตัวหนึ่งที่มาเกาะนอนบนขอบกระจกบานเกร็ดหน้าต่างห้องน้ำที่บ้านสวนทุกคืน เกาะอยู่ขอบหน้าต่างด้านซ้ายบ้าง ด้านขวาบ้าง แม้บางทีก็ต้องสู้กับนกตัวผู้ตัวอื่นที่จะเข้ามาแย่งที่นอน ที่สร้างรัง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นนกตัวเมียเข้ามากกไข่มากกว่า ... ลูกนกที่เกิดมาแล้ว ก็เติบโตบินจากไปหลายชุด

เป็นเวลาเกือบปีที่นกตัวนั้นก็ยังคงเวียนมาเกาะให้เห็นทุกคืนจนชินตา ทุกครั้งที่เข้าห้องน้ำช่วงค่ำก็จะเห็น แต่ตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม ๖๓ มานี้ นกหายไป ไม่เห็นมาเกาะเหมือนเคย รู้สึกใจหายเหมือนกัน ... ไม่ว่าไปอยู่ที่ไหนหรือสู่ภพใหม่ ก็ขอให้ไปสู่ที่ที่ดี ที่มีคนรัก และเอ็นดูเจ้านะ

๖๕. ต้องรออีกนานไหม

กลอนบทนี้มาจากเรื่องสั้นที่เขียนไว้ไม่จบ บทนี้กล่าวถึงความรู้สึกของผู้เป็นแม่ ที่ยอมปล่อยให้ลูกชาย (อ้วนดำ) เดินตามฝันเพื่อเป็นแชมป์มวยไทยผู้โด่งดัง ตระเวนเดินสายชกมวยในจังหวัดต่าง ๆ กับค่ายมวยภูธรแห่งหนึ่งที่มารับตัวไปตั้งแต่วัยเยาว์ ... นานหลายปี แม่ก็ยังรอวันที่อ้วนจะกลับไปหา

๖๖. คนสำคัญ

ครั้งหนึ่งเคยมีความคิดว่าตัวเองสำคัญยิ่งต่อบริษัท แต่หลังจากฟังคำเทศนาของท่าน ว.วชิรเมธี จึงตัดสินใจออกจากงานประจำ จนถึงวันนี้ก็ผ่านไปประมาณ ๙ ปีแล้ว

บทกลอนนี้แต่งขึ้นจากคำเทศนาดังกล่าว เผื่อช่วยเตือนใจใครบางคนที่อาจคิดว่าตนเองเป็นคนสำคัญที่บริษัทขาดไม่ได้ แต่เชื่อเถอะว่า แม้ไม่มีใครสามารถทดแทนใครได้ แต่บริษัทสามารถหาบุคคลอื่นมารับงานต่อจากเราได้แน่นอน ดังนั้นพึงเดินสายกลางทั้งด้านการงาน การเงิน สุขภาพ และความอบอุ่นในครอบครัว

๖๗. อนาคตชาติ

บทกลอนนี้เกิดขึ้นหลังจากที่ฉันได้เห็นการชุมนุมเรียกร้องของเหล่านักเรียนบางส่วนจากโรงเรียนต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าถ้าน้อง ๆ เหล่านั้นเรียกร้องจากความเข้าใจจริงของตนเอง คือ เกิดศรัทธาขึ้นจากการใช้ปัญญาหลังจากได้ศึกษารอบด้านแล้วจึงตัดสินใจดังกล่าว ก็น่ายินดี แต่หากเกิดมีความเชื่อขึ้นจากการทำตาม ๆ กันไป หรือแค่ฟังใครบางคนยุยงผ่านโซเชียลไม่ได้ศึกษาข้อมูลให้รอบด้าน ก็น่าเศร้าใจ เพราะเป็นศรัทธาจากความหลง ความโกรธ ดังหลักกาลามสูตรที่ว่า

- อย่าเพิ่งเชื่อโดยการฟังตาม ๆ กันมา
- อย่าเพิ่งเชื่อโดยถือว่าเป็นเรื่องเก่าเล่าสืบกันมา
- อย่าเพิ่งเชื่อข่าวลือ
- อย่าเพิ่งเชื่อโดยหากมีการอ้างคัมภีร์หรือตำรา
- อย่าเพิ่งเชื่อโดยการคิดตามตรรกะ
- อย่าเพิ่งเชื่อโดยการคาดคะเนเอา
- อย่าเพิ่งเชื่อโดยการตรึกเอาตามอาการที่ปรากฏ
- อย่าเพิ่งเชื่อเพราะต้องกับความเห็นของตน
- อย่าเพิ่งเชื่อเพราะผู้พูดดูน่าเชื่อถือ
- อย่าเพิ่งเชื่อเพราะผู้พูดเป็นครูของตน

ยิ่งในยุคนี้แล้ว ผู้ที่ตั้งใจหลอกให้เราเชื่ออาจมาในหลายรูปแบบที่ครอบคลุมหลายหัวข้อในหลักกาลามสูตร เช่น สร้างโปรไฟล์ให้น่าเชื่อถือ พูดอะไรก็อ้างอิงตำรา อิงข้อมูล แต่หากไปตรวจสอบจริง ๆ จะพบว่าไม่ตรงตามตำรานั้น สร้างทีมงานไอโอเพื่อให้ได้ยอดไลค์ ยอดแชร์มาก รวมทั้งช่วยแก้ต่างให้ เป็นต้น ดังนั้นพึงพิจารณาเพิ่มเติมด้วยข้อมูล ความรู้ประสบการณ์ และมั่นใจว่าไม่นำไปสู่การผิดศีล ๔ ข้อแรก ก็เชื่อได้

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ที่ปรับเปลี่ยนได้ตามกาลเวลา (ต่างจากความจริง ที่ไม่แปรเปลี่ยน) บ่อยครั้งจะอยู่เหนือความรู้และประสบการณ์ โดยอาจฝังอยู่ในจิต ภายใต้เรื่องราวข้อมูลเดียวกัน ความรู้ประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อาจเชื่อกันคนละขั้วก็เป็นได้ ... ต้องยอมรับ อย่าไปรุมประณามแสดง

ความรังเกียจ ทำร้ายทางกาย วาจา ใจ หรือทางสังคมแก่คนที่เห็นต่าง ... เมื่อรักประชาธิปไตย ไม่เพียงแค่หวังให้ผู้อื่นยอมรับความคิดของตน แต่ต้องยอมรับความเห็นต่างของผู้อื่นด้วย

๖๘. สักวัน

บทกวีนี้ เพื่อช่วยกระตุ้นความมุ่งมั่นทำฝันให้เป็นจริง หากไม่ยากลำบากจนเกินไป ก็จะประสบความสำเร็จได้ในที่สุด แม้ทำไม่ได้ก็ต้องยอมรับว่าอาจจะยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม แต่พร้อมที่จะฝันใหม่และเดินตามความฝันนั้น ๆ ต่อไป ... โอกาสมักจะอยู่ข้างคนที่ไม่หยุดไขว้คว้าเสมอ

๖๙. ออมเพื่อใช้หลังเกษียณ

หลังเรียนจบใหม่ ๆ แทบทุกคนคงอยากได้ทำงานตามที่วาดฝันไว้ แต่อาจต้องจบลงที่ อะไรก็ได้ที่เขารับเราเข้าทำงาน ... หากเลือกงานที่รักไม่ได้ ก็ให้รักในงานที่ทำ ... และหมั่นเก็บออมเงินไว้ก่อนใช้เสมอ อย่าลืม ออมก่อนใช้ แล้วจะมีเงินเก็บเผื่อใช้หลังเกษียณ ... เพราะคงไม่มีใครอยากทำงานประจำไปจนวันสุดท้ายของชีวิตหรือจนกว่าจะถูกนายจ้างไล่ออก แต่อาจทำงานนั้น ๆ ไปสักระยะหนึ่ง เก็บเงินได้ก้อนหนึ่ง แล้วออกไปทำงานส่วนตัวที่ชอบ

คำว่าเกษียณในที่นี้ หมายถึง ภาวะที่เราหยุดทำงานประจำ งานที่อาจไม่รักแต่จำต้องทำ เปลี่ยนไปทำงานอดิเรก งานที่รัก งานที่ทำโดยไม่สนใจรายได้จากการทำงานนั้น ๆ ... จะเข้าสู่ภาวะนี้

ได้ ต้องมีเงินออมที่เพียงพอใช้จ่ายหลังเกษียณจนวันสิ้นอายุขัย ... เกษียณในที่นี้ จึงไม่ได้ขึ้นกับอายุ อยู่ที่ความพร้อมดังกล่าวข้างต้นเป็นหลัก

คลิปนี้ แนะนำวิธีคิดว่าควรมีออมเงินเท่าไร เผื่อใช้หลังเกษียณ

๗๐. ดาวขอเคียงเดือน

เราคงเคยมองเห็นดาวเคียงเดือนกันมาแล้ว และคงเคยเห็นแค่ช่วงจันทร์เสี้ยว โดยดาวที่เคียงเดือนนั้น มักเป็นดาวเคราะห์ที่มีชื่อเสียงรับรู้กันติดหู แต่อาจไม่มีใครทราบเลยว่า มีดาวดวงหนึ่งเคียงคู่เดือนตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นข้างขึ้นหรือข้างแรม กลางวันหรือกลางคืน เพียงแค่เรามองไม่เห็นดาวดวงนั้น เนื่องเพราะแสงของมันริบหรี่มากเกินไปเมื่อเทียบกับแสงจันทร์หรือดาวดวงอื่นข้างเคียง ... คลิปนี้ กล่าวถึงดาวดวงนั้นเท่านั้น ...

๗๑. แค่รู้

บ้างครั้งขณะกำลังทำอะไรบางอย่างอยู่ แต่ก็เผลอลืมรู้กาย-ใจทำไปแบบอัตโนมัติเพราะใจเผลอไปคิดเรื่องอื่น เรียกว่า ขาดสติ ลืมกาย ลืมใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือลืมทั้งกายและใจ เหมือนยังนอนฝัน ยังไม่ตื่น ... ใครเป็นเหมือนฉันบ้าง?

ธรรมชาติของจิต จะคิดนึกตลอดเวลา เปลี่ยนเรื่องคิดไปเรื่อย ๆ โดยไม่รู้ตัวว่าจิตคิดหรือเผลอไปคิดเรื่องอื่นเสียแล้ว ไม่ได้สนใจในอิริยบถปัจจุบัน

การฝึกตามดูจิต ให้ตามรู้ว่าจิตคิด จิตเผลอ จากอิริยาบถในปัจจุบันนั้น เพียงแค่รู้ ไม่จับจ้องรอจะรู้ ไม่เพ่งรู้ และไม่อธิบายแทรกแซงหลังจากรู้ ... เพียงแค่รู้ แล้ววางไป ... ในขณะเดียวกันให้รู้กายลงในปัจจุบัน รวมทั้งตามรู้เวทนาและธรรมไปด้วยก็เป็นไปได้

บางส่วนจากคำเทศนาของพระอาจารย์ปราโมทย์ ปาโมชโช

๗๒. ยิ้มรับอนิจจัง

หลายปีก่อนฉันไปพบหมอฟัน เพราะมีอาการปวดฟันกราม คิดว่าเป็นเพราะฟันผุ แต่กลายเป็นว่าฟันแตก ต้องถอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งตอนนั้นมีความรู้สึกเหมือนว่าต้องสูญเสียอะไรที่เป็นของเราไปตลอดกาล ไม่ได้กลัวเจ็บ แต่รู้สึกใจหวิว ๆ

ครั้งล่าสุดไปหาหมอฟันอีกครั้งเพราะปวดฟันและเหงือกบวม พบว่ารากฟันเป็นหนอง เนื้อฟันสึกไปมาก ซึ่งมีสองทางเลือก คือรักษารากฟัน กับ ถอนฟัน ตอนนั้นคิดแค่ว่าฟันสึกไปมากแล้ว

ตอนแก่ตัวก็กะจะใส่ฟันปลอมทั้งปากอยู่แล้ว ซี่ไหนเสีย ถอนออกไปเลย จึงให้หมอถอนฟันออกไป ... แต่พอถึงบ้านกลับรู้สึกเสียดายฟัน ทำไมเราไม่รักษารากฟัน ทำให้เครียดอยู่นานหลายวัน กว่าจะทำใจได้ ... แล้วเมื่อเวลาผ่านไป คิดได้ว่าดีเหมือนกันที่ถอนฟันไป ไม่ต้องคอยดูแลฟันและเหงือกในส่วนนั้น ซึ่งสร้างปัญหาเรื่อยมา

ธรรมชาติสอนเราตลอดเวลา ให้ประสบการณ์ใหญ่บ้างเล็กบ้าง ทีละเล็กทีละน้อย ให้รู้ว่าร่ายกายไม่ได้เป็นของเรา เป็นแค่ธาตุสี่ เป็นของที่ยืมมาใช้เพียงชั่วคราว แล้วจะถูกเรียกคืนได้เสมอ ... แต่ไม่รู้ว่าเมื่อไรเราจึงเห็นจริงตามนั้น

๗๓. จิตป่วนโหยหา

อาจจะมีบางครั้งที่รู้สึกอยากได้สิ่งของบางสิ่งบางอย่างเป็นอย่างมาก พร่ำคิดถึงอยู่แทบทุกวันเวลา พยายามขวนขวาย ทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาครอบครอง ร้านนี้ไม่มี ไปหาร้านอื่น นั่งรถไปเสาะหาแทบทุกมุมเมือง ค้นหาจากเน็ตทั้งในและนอกประเทศ แต่พอได้มาแล้วไม่นานนักกลับรู้สึกเฉย ๆ บางครั้งเมื่อคิดย้อนกลับไป เกิดคำถามขึ้นว่า ซื้อหามาทำไม? ทำไมก่อนนั้นจึงอยากได้แทบเป็นแทบตายขนาดนั้น ...

เรื่องลักษณะนี้ เกิดขึ้นกับฉันอยู่บ่อยเหมือนกัน หลายครั้งที่ทำอะไรโดยปราศจากการไตร่ตรองให้รอบคอบ ทำไปโดยอารมณ์อยาก ตามแต่กิเลสตัณหายั่วยวน เรียกได้ว่า ขาดสติ จึงไม่ได้ใช้ปัญญาทางโลก

พิจารณาถึงความเหมาะสม ... การไตร่ตรองตามข้อบกพร่องของคนอื่น แล้วย้อนดูตนเอง อาจเห็นว่าเราแย่กว่าเขาก็ได้

หากฝึกเจริญสติบ่อย ๆ จากการฝึกรู้อิริยบถที่เปลี่ยนแปลงทางกาย รวมทั้งความรู้สึกทางใจ เป็นการสอนจิตให้จำสภาวะที่เปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้ เมื่อจิตจำสภาวะได้ สติจะเกิดเองโดยไม่ต้องพยายาม ... เมื่อสติเกิด สมาธิก็มา สามารถใช้ปัญญา (ทางโลก) คิดพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจได้

๗๔. ศรัทธาที่ไร้ราก

ศรัทธาที่ปราศจากการไตร่ตรองอย่างเหมาะสม คือ ความหลงงมงาย ความถูกต้องในทางโลกแปรเปลี่ยนได้ตามกาลเวลา ทัศนคติ และความเชื่อของบุคคล

เมื่อฉันเห็นเยาวชนรุ่นใหม่ กระทำต่อสถาบันฯ แล้ว รู้สึกเศร้าใจ เหมือนมองไม่เห็นคุณงามความดีที่ท่านได้กระทำต่อประเทศชาติมานานหลายสิบปีเลย พยายามแต่จับผิดในเรื่องส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สาระสำคัญต่อบทบาทหน้าที่ของท่าน หลายเรื่องที่พิสูจน์ได้ว่าไม่เป็นความจริง ยุคนี้เขาเรียนหนังสือกันอย่างไร? ทางบ้านเห็นด้วยกับการกระทำเหล่านั้นหรือไม่? หวังว่าพวกเขาจะมีวุฒิภาวะพอที่จะเรียนรู้ได้ในอนาคตอันใกล้

๗๕. กุ๊กกุ๊กไก่

บทนี้มีแนวคิดมาจากข่าวหน้าหนังสือพิมพ์ จะนำมาปรับแต่ง แต่รู้สึกตันในความคิด เขียนไว้แต่หามุมจบไม่ลง เลยเก็บเอาไว้นานมาก จนถึงวันนี้จึงเขียนจนจบได้